

[Reedtz-Thott.]

forhandlinger kom i gang netop på dette tidspunkt. I virkeligheden var det en følge af den praksis, som blev indledt ved samme tid for 3 år siden, da afdøde statsminister H. C. Hansen enedes med Landbrugets Arbejdsgiverforeninger om at medvirke til at skabe økonomisk mulighed for at gennemføre den lønforhøjelse i landbruget, som netop var blevet gennemført for industriens vedkommende og dermed i øvrigt for resten af det danske samfund bortset fra landbruget. Man diskuterede godt nok dengang, om det var en rigtig fremgangsmåde, dette at et erhverv, landbruget, gennem lovgivningsforanstaltninger får de økonomiske muligheder for at imødekomme de lønkrav, som lønforhøjelsen i de øvrige erhverv havde gjort rimelige og uundgåelige. Men som det gik, blev det imidlertid i folketinget vedtaget og med et stort flertal, at der skulle lægges bund under priserne på en række af de afgrøder, der gror på den danske jord, først og fremmest derved, at vi selv skulle anvende til brødkorn danskavlet hvede og rug, og derved, at der ikke blev givet dumpingkorn mulighed for at komme ind på det danske marked og gøre produktionen af dansk korn ulønnende. Ved den kornordning, der blev skabt både for brødkornets og for foderkornets vedkommende, kom der en vis balance i den danske landbrugsproduktion, og det princip blev ligesom knæsat, at vi først skulle anvende det danskavlede korn til foder og det danskavlede oliefrø i margarineindustrien, før vi skulle købe udenlandsk korn og frø, der til meget vekslende priser blev tilbudt os af andre landes overskudslagre.

Nu igen, 3 år efter at denne første ordning blev gennemført, og samtidig med at de dengang afsluttede overenskomster skulle fornyes, blev spørgsmålet taget op om en forlængelse også af den lovgivning, der skulle give mulighed for, at erhvervet kunne betale de højere lønninger, der måtte blive resultatet af overenskomstforhandlingerne, hvis man da skulle følge det princip, der sidste gang blev knæsat, at landbruget ikke kunne og heller ikke ønskede at ligge på et lavere lønningsniveau end det øvrige arbejdsmarked — et princip, man i og for

sig er ganske enig om både fra arbejdsgiver- og arbejderside. Det viser også de udtalelser, der dengang, for 3 år siden, ledsagede forliget både fra den daværende statsminister og den daværende formand for arbejdsmændene, Chr. Larsen.

Heri ligger den egentlige begrundelse for, at man på dette tidspunkt igen er bragt ind i forhandlinger af den art, som i disse dage optager folketinget. I de 3 år er landbrugets forhold blevet væsentligt forringet set i forhold til de øvrige erhverv, som på forskellig måde, bl. a. igennem ulovlige arbejdsnedlæggelser, har sat deres indtægter op. Landbruget har derfor følt, at det var rimeligt at benytte denne lejlighed, hvor der alligevel skulle forhandles om foranstaltninger til stabilisering af landbruget, til at bringe et almindeligt kompensationskrav frem.

I virkeligheden har de to ting intet med hinanden at gøre. Landbruget har længe nok talt, i det væsentlige for døve øren, om sine voksende vanskeligheder, og de burde for længst have været taget op til drøftelse, til forhandling og til foranstaltning i det høje ting, hvor man vist må erkende, at vi på forskellig måde fordeler om på samfundets indtægter, således at det ingenlunde ville være urimeligt, om vi tidligere havde sat os for at råde bod på den urimelighed, som tidernes og markedsforholdenes ugunst har placeret det danske landbrug i. Skal man derfor i dag bebrejde nogen noget — og der er jo mange, der bebrejder hinanden noget i denne tid — så må det efter min mening være, at regeringen ikke på et tidligere tidspunkt efter de mange henstillinger fra landbrugets almindelige organisationer har taget disse spørgsmål op til løsning.

Nu gik det imidlertid sådan, at disse to forhold, arbejdsvederlaget og kompensationserne, blev kædet sammen, og det kan man bebrejde landbrugets egne organisationer at de blev. Resultatet af sammenkædningen er blevet, at det spørgsmål, man egentlig satte sig for at løse i overensstemmelse med, hvad der skete for 3 år siden, nemlig at give økonomisk baggrund for højere lønninger, at dette i og for sig rimelige og tidligere accepterede ønske både fra arbejder- og arbejdsgiverside ganske